

Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (3). Ambrosius van Milaan *Tom Zwaenepoel*

Ambrosius wordt omstreeks 339 in Trier geboren uit een rijke christelijke Romeinse familie. In Rome volgt hij een wetenschappelijke en juridische opleiding en hij groeit stilaan uit tot een groot redenaar en advocaat. Omstreeks 370 wordt Ambrosius prefect van de provincies Liguria en Emilia met als standplaats Milaan. In die functie vertegenwoordigt hij de keizer in Noord-Italië. In 374 hebben zowel de orthodoxen als de arianen een kandidaat voor de opvolging van de overleden Milanese bisschop. Wanneer Ambrosius de heftige ruzie wil beslechten, wordt hij zelf door de beide partijen tot bisschop gekozen. In deze functie munt hij uit als beroemd predikant.

Ondanks zijn drukke agenda is Ambrosius ook literair actief. Hij correspondeert met andere kerkgeleerden en politici, schrijft redevoeringen, exegetische werken en Bijbelcommentaren, werken over moraal en ascese, en theologische en dogmatische geschriften. Ambrosius is de belangrijkste prediker van de vierde eeuw en de eerste van de vier kerkvaders van de westerse Kerk. Samen met Hiëronymus, Augustinus van Hippo en Gregorius de Grote bouwt hij de theologische fundamenten voor het gebouw van het (westerse) christendom.

Gods aanwezigheid in woord en sacrament is het middelpunt en de bron van Ambrosius' spiritualiteit. Hij hecht veel waarde aan de meditatie van de Heilige Schrift en de dagelijkse eucharistieviering, omdat hij er rotsvast van overtuigd is dat hierin de antwoorden van de wezenlijke levensvragen te vinden zijn: „De mens moet inzien dat deze wereld een begin heeft” (*Hexameron* I, 8). Het hoort bij de essentie van ons mens-zijn om voortdurend vragen te stellen. De antwoorden van de kerkvaders zijn allereerst terug te vinden in de Bijbel. Ambrosius roept zijn tijdsgenoten (en ons) op om opnieuw de „goddelijke geschriften” te lezen: „Als de mens de goddelijke geschriften begint te lezen, gaat God opnieuw met hem in het aardse paradijs wandelen” (*Epistula* 49, 3). Het Woord bindt de Vader met zijn kinderen. Deze lectuur betekent ook een verrijking van de geest. Bijbelteksten zijn een alternatief voor de oppervlakkige conversaties en de alom vertegenwoordigde „beschaving van het beeld” die niet zozeer naar kwaliteit, maar naar kwantiteit streeft. In dat kader is de oproep van Ambrosius te begrijpen: „Roep alle volkeren naar de bron van wijsheid en kennis” (*Commentaar bij twaalf psalmen*, 2 • Psalm 12).

Met zijn literatuur laat Ambrosius een rijke schat achter voor de hele Kerk, vooral op het gebied van het morele en maatschappelijke leven. Zijn teksten bevatten heel wat levenswijsheden die tot op vandaag inspireren en motiveren. Zo vraagt hij respect voor de vele mensen die handwerk verrichten en zo de schoonheid van Gods schepping verfijnen: „Elke arbeider is de hand van Christus die verder scheidt en goede dingen doet” (*De obitu Valentiniani consolatio*, 62). Hij bevestigt dat het schone, ware en goede niet zozeer in de rijke verpakking zitten, maar in de eenvoud van het zuivere hart.

Iedereen heeft het moeilijk om te erkennen dat hij of zij fout gehandeld heeft. Maar toch is dit moedig gebaar noodzakelijk, wil men een „leven in volheid” leiden. In zijn *Traktaat over de boete* meent Ambrosius: „Als je rechtvaardiging wilt verkrijgen, beken dan je fout. Een nederige schuldbekentenis lost de chaos van de schuld op” (2, 6, 40-41).

Ook over de steeds groter wordende kloof tussen de armen en de rijken, tussen de industrielanden en de landen van de derde wereld, moet de Kerk voortdurend nadenken. Ambrosius bevestigt dat de mens het ware geluk niet in de materiële goederen van deze aarde vindt, maar wel in het „geest-

telijke voedsel” van het geloof. Het is niet belangrijk wat de mens bezit, maar wel wat hij als mens is – voor de medemens en voor zichzelf. „Wees niet bang als je hoort dat de rijkdom van een machtige familie groter wordt. Kijk aandachtig naar de bodem. Hij zal leeg zijn als hij niet een vonk van de rijkdom van het geloof in zich heeft” (*Commentaar bij twaalf psalmen*, 23 • Psalm 49).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

17 juni, 8.55 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Slechts één onderwerp in Braambos vandaag, meer bepaald de tweede aflevering van de zesdelige serie *God in de Lage Landen*. Onze samenleving heeft christelijke wortels. Hoe zien die eruit? En wat is de invloed van het christendom op de hedendaagse maatschappij en cultuur? Ziedaar de achterliggende motivatie voor de zoektocht die deze serie wil zijn. Aflevering 2 kreeg als titel mee *God in de zuilen*. Waar komt het begrip ‘verzuiling’ eigenlijk vandaan? Wanneer valt het ontstaan ervan te situeren? In de zoektocht daarnaar belandt Braambos in het West-Vlaamse Vichte. We schrijven 1878. De schoolstrijd die België verdeelt tussen katholieken en liberalen woedt hevig. In het heden hebben we het over ‘ontzuiling’ en uitdijende secularisering. De vraag naar een christelijke identiteit stelt zich op een andere en nieuwe manier.

De vrome kudde

Kloosterregel *Ingezonden door Achiel Magnery*

Toen Martha intrad bij de zusters van Stilte, kreeg ze van moeder overste te horen:

– Zuster, dit is een stil klooster. Je bent hier welkom, maar je mag slechts spreken als ik je de toestemming geef.

Na vijf jaar werd zuster Martha ontboden bij de overste, die haar zei:

– Zuster Martha, je bent al vijf jaar in onze rangen. Je mag twee woorden spreken.

Waarop zuster Martha:

– Hard bed.

Moeder overste knikte en antwoordde:

– Het spijt me dat te horen. We zullen zorgen dat je een beter bed krijgt.

Weer vijf jaar later werd zuster Martha opnieuw opgeroepen. Nu zei moeder overste:

– Je mag weer twee woorden zeggen, zuster.

Waarop Martha antwoordde:

– Eten koud.

Moeder overste verzekerde haar dat het eten beter zou zijn in de toekomst.

Op de vijftiende verjaardag van haar intrede wordt zuster Martha opnieuw opgeroepen en krijgt ze te horen dat ze vijf woorden mag zeggen. Ze zegt:

– Ik houd het voor bekeken.

Moeder overste zucht en antwoordt:

– Dat is waarschijnlijk de beste keuze. Sinds de dag dat je hier kwam, deed je niets anders dan klagen.

patent pel	leef- klimaat hoofd- deksel	deel v.e. oor	holti- edier	in ruime mate Spaans eiland	drink- gerei
↳	↓	↻ 3	↳ baby- bedje	↓	↻ 4
duld- baar sleepnet	↳	↻ 2	↳ kleur Japanse gordel	↻ 8	
↳ lofdicht	↳	↓	sterke- drank	↓ koraal- eiland	↓ ijverig
beteuterd	↳ stedelijk deel	↳	↓	↓	↓ deel v.e. trap
↳	↓	↳ voor- zetsel bos	↳	↳ deel v.d. Bijbel slang	↓
nul	↳ berg- weide boom	↓	↳ kelner lengte- maat	↓	↻ 5
↳	↻ 7	↳	↳ intiem	↳	↻ 1
↳ hevige wind	↳	↻ 6	↳	↳ onheils- godin	↳

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **BOTERHAM**

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.